

Til lovforslag nr. L 169. Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 4. juni 2004*)

Forslag

til

Lov om dyrkning m.v. af genetisk modificerede afgrøder

Lovens anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Loven finder anvendelse på erhvervsmæssig dyrkning, håndtering, salg og transport af genetisk modificerede afgrøder frem til første handelsled med henblik på at begrænse muligheden for spredning af pollen, frø og vegetativt formeringsmateriale til andre marker og afgrøder herfra.

§ 2. Ved genetisk modificerede afgrøder forstås i denne lov afgrøder, herunder frø og vegetativt formeringsmateriale, hvori det genetiske materiale er blevet ændret på en måde, der ikke forekommer ved naturlig formering eller naturlig rekombination.

Stk. 2. Ved genetisk modificeret materiale forstås i denne lov den del af en genetisk modificeret afgrøde, som efter spredning med pollen, frø eller vegetativt formeringsmateriale kan genfindes i en konventionel eller økologisk afgrøde.

Dyrkning, håndtering, salg, transport m.v.

§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om, at dyrkning, håndtering og transport af genetisk modificerede afgrøder kun må foretages af personer med bevis på at have gennemført uddannelse i sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder og efter forudgående godkendelse.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om uddannelsens mål og om kravene til at opnå det i stk. 1 nævnte bevis.

Stk. 3. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at det i stk. 1 nævnte bevis kun kan udstedes af kursusudbydere godkendt af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri. Godkendelsen kan tidsbegrænses.

Stk. 4. Godkendte kursusudbydere kan opkræve betaling for undervisningen.

§ 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte bestemmelser om, at godkendelse til dyrkning kan begrænses, og ministeren kan herunder undtage bestemte typer af afgrøder fra godkendelsen.

§ 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om salg af genetisk modificerede frø og genetisk modificeret vegetativt formeringsmateriale, herunder at salg kun må ske til godkendte dyrkere.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om indberetning af salg af genetisk modificerede frø og genetisk modificeret vegetativt formeringsmateriale og om registrering af sælger.

§ 6. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler for dyrkning, håndtering og transport af genetisk modificerede afgrøder, herunder om:

1) Registrering af den, der håndterer eller transporterer genetisk modificeret materiale.

- 2) Pligt til at underrette ejere og brugere af nærliggende marker, erhververe, samarbejdspartnere, m.fl. i forbindelse med:
 - a) Dyrkning.
 - b) Anvendelse af køretøjer, maskiner, materiel, lagre m.v.
 - c) Overdragelse af brugs- eller ejendomsret til marker, køretøjer, maskiner, materiel, lagre m.v.
- 3) Indberetning af marker med genetisk modificerede afgrøder.
- 4) Dyrkning, herunder tillige regler om afstande til andre marker med samme afgrøde m.v., og om dyrkningsintervaller.
- 5) Oplagring og transport.
- 6) Rengøring af køretøjer, maskiner, materiel, lagre m.v.

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om offentliggørelse med navns nævnelse af resultater samt art og omfang af sanktioner på grundlag af tilsyn og kontrol, som gennemføres i henhold til loven eller regler udstedt i medfør af loven eller af Det Europæiske Fællesskabs forordninger. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, at klage ikke har opsættende virkning. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, på hvilken måde og i hvilken form kontrolresultaterne kan gøres tilgængelige for offentligheden på kontrolstedet.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om formen for og omfanget af offentliggørelsen, herunder at offentliggørelse kan ske elektronisk.

Stk. 3. Ministeren kan træffe bestemmelse om, at offentliggørelse skal ske på grundlag af et af ministeren oprettet elektronisk informationssystem vedrørende kontrolresultater. Til brug for offentliggørelse kan ministeren på ethvert tidspunkt, herunder periodisk, videregive såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger fra informationssystemet til en ubestemt kreds af modtagere. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som enten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

Stk. 4. Ministeren kan bestemme, at offentliggørelse af oplysninger om marker dyrket med genetisk modificerede afgrøder kan ske på internettet på grundlag af et af ministeren oprettet it-informationssystem vedrørende oplysninger om dyrkning. Enhver har adgang til fra informationssystemet at få meddelt oplysninger, som en-

ten har været offentliggjort, eller som skal offentliggøres. Adgangen omfatter såvel enkeltstående oplysninger som masseoplysninger.

§ 8. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser med henblik på gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs direktiver og beslutninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan endvidere fastsætte de regler og iværksætte de foranstaltninger, der er nødvendige for anvendelse af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold, der er omfattet af denne lov. Ministeren kan fastsætte regler eller træffe bestemmelser om fravigelse af reglerne i ovennævnte retsakter, i det omfang disse indeholder adgang hertil.

Kompensationsordning og bidragspligt

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri udbetaler inden for en på finansloven fastsat ramme kompensation til den jordbruger, som lider tab på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale i sine afgrøder, hvis

- 1) der i samme dyrknings sæson inden for et nærmere fastsat område er dyrket en genetisk modificeret afgrøde af samme eller beslægtet art, som kan indkrydses i skadelidtes afgrøde, og
- 2) den genetisk modificerede afgrøde kan identificeres i skadelidtes afgrøde.

Stk. 2. Ministeren fastsætter regler om afgrænsning af det i stk. 1, nr. 1, nævnte område.

Stk. 3. Det kompensationsberettigede tab, jf. stk. 1, kan højst udgøre

- 1) reduktionen i afgrødens salgspris, som forekomsten af genetisk modificeret materiale har medført,
- 2) omkostninger til prøvetagning og analyse og
- 3) tab som følge af krav om genomlægning af økologiske arealer eller dyr på grund af forekomst af genetisk modificeret materiale.

Stk. 4. Uanset bestemmelserne i stk. 1, nr. 1 og 2, udbetaler ministeren kompensation, såfremt en autoriseret økologisk jordbruger lider et tab på grund af forekomst af genetisk modificerede frø i sin såsæd. Det kompensationsberettigede tab opgøres i henhold til bestemmelserne i stk. 3.

Stk. 5. Kompensationen kan nedsættes eller efter omstændighederne helt bortfalde, såfremt skadelidte forsætligt eller uagtsomt har medvirket til skadens opståen eller ved sin adfærd har

foringet mulighederne for at gennemføre re-greskrav, jf. § 11.

Stk. 6. Der kan ikke udbetales kompensation for det tab, som skadelidte måtte lide som følge af forekomst af genetisk modificeret materiale i den pågældendes afgrøder, såfremt forekomsten af genetisk modificeret materiale ikke overstiger en af ministeren nærmere fastsat tærskelværdi.

§ 10. Anmeldelse af krav på kompensation skal foretages uden ugrundet ophold, efter at skadelidte er eller burde være blevet bekendt med, at der er sket iblanding af genetisk modificeret materiale. Foretages anmeldelse ikke uden ugrundet ophold, fortabes retten til kompensation. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter nærmere regler om kravene til anmeldelsen og om de oplysninger, som jordbrugeren efterfølgende skal tilvejebringe for at opnå kompensation.

Stk. 2. Retten til at modtage kompensation bortfalder, såfremt anmeldelse af kravet ikke er modtaget senest den 1. august i det første kalenderår efter, at afgrøden blev høstet.

§ 11. I det omfang der udbetales kompensation efter reglerne i denne lov, indtræder ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri i skadelidtes eventuelle erstatningskrav mod en skadevolder. Skadelidte bevarer dog retten til at gøre krav gældende over for skadevolder for tab ud over den udbetalte kompensation.

§ 12. Til hel eller delvis dækning af de med kompensationsordningen forbundne omkostninger betales 100 kr. årligt pr. hektar dyrket med genetisk modificerede afgrøder.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri fastsætter bestemmelser om opkrævning og betaling af det i stk. 1 nævnte beløb.

Administration af loven

§ 13. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan meddele de forbud og påbud, der anses for nødvendige for overholdelse af loven eller af regler fastsat i medfør af denne lov eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Hvis et påbud ikke efterkommes inden en nærmere fastsat frist, kan ministeren lade foranstaltningerne udføre for den ansvarliges regning.

§ 14. Såfremt en person, der er godkendt efter regler udstedt i medfør af § 3, ved grov eller gentagen overtrædelse af bestemmelser i loven eller regler udstedt i medfør af loven har spredt genetisk modificeret materiale eller har fremkaldt fare for spredning heraf, kan godkendelsen frakendes ved dom. Bestemmelserne i straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Skønner ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, at betingelserne for frakendelse efter stk. 1, 1. pkt., er opfyldt, kan ministeren, såfremt der er nærliggende fare for misbrug, midlertidigt inddrage en godkendelse udstedt efter regler udstedt i medfør af § 3. Den, hvis godkendelse er inddraget, kan forlange inddragelsen indbragt for domstolene. Begæring herom skal fremsættes inden 4 uger efter, at afgørelsen, der skal indeholde oplysning om adgangen til at kræve domstolsprøvelse og om fristen herfor, er meddelt den pågældende. Ministeren anlægger sag mod den pågældende i den borgerlige retsplejes former.

Stk. 3. Begæring om sagsanlæg har opsættende virkning, men retten kan ved kendelse bestemme, at den pågældende under sagens behandling ikke må udøve vedkommende rettighed. Såfremt ministerens afgørelse findes lovlig ved dommen, kan det i denne bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte betingelser for fornyet godkendelse.

§ 15. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om opkrævning og betaling til hel eller delvis dækning af udgifter til tilsyn og kontrol efter loven og efter regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte bestemmelser om betaling for udtagelse af prøver og for analyser, der skal anvendes i forbindelse med ansøgning om kompensation efter denne lov.

Stk. 3. Betalingsforpligtelser, der er fastsat ved forordning, i denne lov eller i regler udstedt i henhold til denne lov, og som ikke betales, tillægges, medmindre andet er fastsat i EF-retsakter, en årlig rente svarende til den i renteloven fastsatte referencesats med tillæg fra forfaldsdagen at regne. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr. For erindringskrivelser betales et gebyr på 100 kr., som reguleres pr. 1. januar med tilpasningsprocenten i lov om en satsreguleringsprocent for det pågældende finansår. Beløbet af-

rundes til nærmeste hele kronebeløb, der kan deles med 10.

Stk. 4. Der er udpantningsret for betalingsforpligtelser, der følger af regler fastsat i henhold til stk. 1 og 2, for renter tillagt efter stk. 3, for betalingsforpligtelser i henhold til § 12, for foranstaltninger udført i medfør af § 13, stk. 2, samt for vedtagne bøder, jf. § 20, stk. 1.

§ 16. Henlægger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri sine beføjelser efter loven til en institution under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, kan ministeren i den forbindelse fastsætte regler om adgangen til at klage over denne myndigheds afgørelser, herunder om, at klage ikke skal kunne indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage.

Stk. 2. Afgørelser om compensation truffet af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri i medfør af §§ 9 og 10 eller regler fastsat i medfør heraf, kan af den, som afgørelsen vedrører, forlanges indbragt for domstolene. Anmodning herom skal fremsættes over for den myndighed, der har meddelt afgørelsen, og inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Sagen indbringes herefter af myndigheden for retten efter den borgerlige retsplejes former.

§ 17. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, har, hvis det skønnes nødvendigt, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom, lokaliteter, køretøjer, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til loven, regler fastsat i medfør af loven eller bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Den, der er omfattet af reglerne i denne lov eller af regler fastsat i medfør af loven eller af bestemmelser i Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forhold omfattet af denne lov, skal efter anmodning fra ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller den, ministeren bemyndiger hertil, give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, samt vederlagsfrit yde ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, fornøden bistand

ved kontrol, prøvetagning, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form. Ministeren eller den, ministeren bemyndiger hertil, kan udtage prøver til undersøgelse uden at skulle erlægge betaling herfor.

§ 18. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om tilsyn og kontrol med, at loven eller de i medfør af loven fastsatte regler eller Det Europæiske Fællesskabs forordninger overholdes.

Straffe- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 19. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) overtræder forbud eller undlader at efterkomme et påbud meddelt efter § 13, stk. 1,
- 2) undlader at afgive oplysninger efter § 17, stk. 2, eller
- 3) undlader at stille bistand til rådighed efter § 17, stk. 2.

Stk. 2. I regler, der er udstedt i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af reglerne. I reglerne kan der endvidere fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i regler fastsat af Det Europæiske Fællesskab om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 20. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri tilkendegive, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, hvis den, der har begået overtrædelsen, erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelserne i retsplejeloven om krav til indholdet af et anklageskrift og om, at en sigtet ikke er forpligtet til at udtale sig, tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelsen inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

§ 21. Tidspunktet for lovens eller dele af lovens ikrafttræden fastsættes af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Stk. 2. § 13, stk. 3, i lov om miljø og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 981 af 3. december 2002, ophæves.

§ 22. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

KAJ IKAST

/ Birthe Skaarup